

የማዕድንና ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት
የአዲት ሪፖርት

ሚያዝያ /2016 ዓ.ም
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የማዕድንና ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የማዕድንና ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የማዕድንና ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የማዕድንና ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የአዲት ተደራሲው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የተሰብሰበ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢንስቲትዩቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ ላይ የኢንቮይስ ቁጥር የሌለው ወይም ከየትኛው ሰነድ ላይ እንደተመዘገበ የማይታወቅ በበላይ ሃላፊ ሳይጸድቅ እና ሳይፈቀድ በሂሳብ መግለጫ መሰረት ብቻ የተመዘገበ ወደ ሂሳብ ሪፖርትም የተላለፈ በድምሩ ብር 38,790.00 የሚታይ መሆኑ፤

2. በቀን 20/10/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 1072 በአዲስ አበባ ከተማ በማዕድን ሚኒስቴር ከግንቦት 21 ቀን 2015 ዓ/ም ጀምሮ ለ30 ቀናት የካዳስተር ሥልጠና ለተሰጠበት አበል የተከፈለ ቢሆንም ለወ/ሮ ፎዚያ ሰይድ እና አቶ ገዢነሽ አወቀ ከአዲስ አበባ አስተዳደር አካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን የመጡ ሲሆኑ ከስራ ቦታቸው ርቀው የመጡ በመሆኑ የራሳቸው መ/ቤት እንዳልከፈላቸው ማረጋገጫ ከቀረበ የምሳ አበል ብቻ 8,235.00 መክፈል ሲገባ ለእያንዳንዳቸው የ30 ቀን አበል በአ/አ የቀን ውሎ አበል ብር 32,940.00 ተከፍሎ የተገኘ በመሆኑ አላግባብ ብር 24,705.00 የተከፈለ መሆኑ ፤

3. በቀን 20/10/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 1072 በአዲስ አበባ ከተማ በማዕድን ሚኒስቴር ከግንቦት 21 ቀን 2015 ዓ/ም ጀምሮ ለ30 ቀናት ለ32 ሰልጣኞች የካዳስተር ሥልጠና ለተሰጠበት አበል የተከፈለ ቢሆንም ከ32 ሰልጣኞች ውስጥ 12 ሰልጣኞች ከላካቸው መ/ቤት የመገጣጠሚያ ደብዳቤ ያቀረቡ ሲሆን 20 ሰልጣኞች ሳያቀርቡ ብር 330,875.00 የተከፈለ መሆኑ፤

4. በቀን 02/10/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 894 ብር 43,998.00 በሂሳብ አርእስት 2221102 ለ8 ሠራተኞች ለሥራ ጉዳይ ወደ ጅማ ለሄዱበት የደርሶ መልስ የአየር ትኬት ግዥ የአየር ትኬት ደረሰኝ ያልቀረበ መሆኑ፤

ከላይ ከተራ ቁጥር 1 እስከ 4 በዝርዝር ከተገለጹት ሁኔታዎች በስተቀር የኢኒስቲትዩቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2015 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት ትክክለኛውን ገጽታ ያሳያሉ።

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

1. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

- 1.1 በቀን 24/10/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 1042 ከሰኔ 1/2015 እስከ ሰኔ 30/2015 እና በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 1079 በውስጥ ማስታወሻ በተጻፈ ደብዳቤ መሰረት ከግንቦት 18/2015 ጀምሮ በሚለው እና በማጣቀሻ ጊዜ (Term of reference) መሰረት ለ25 ቀን ለወ/ሮ ብጻት ክፍሌ ረቂቅ አዋጅ እና ሌሎች በኢንስቲትዩቱ ዋና ዋና ጉዳዮች ዙሪያ ውይይት ለማድረግ የተከፈለ የውሎ አበል ብር 21,780.00 የሚታይ ሲሆን ውይይቱ ላይ ስለመሳተፋቸው የሚያሳይ ፊርማ ሳይቀርብ የተከፈለ መሆኑ፤
- 1.2 በቀን 27/05/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 00000534 ብር 488,560.00 በአዳማ ከተማ ከ08/05/2015 እስከ 27/05/2015 ስልጠና ላይ ለነበሩት ሰልጣኞች ከተከፈለው የውሎ አበል ውስጥ ዶ/ር ደጀኔ ኃ/ማርያም ብር 11,900.00 እና አቶ ተስፋ እንዳለ ብር 4,590.00 በድምሩ ብር 16,490.00 ስልጠና ላይ ስለመሆናቸው በፊርማቸው ሳያረጋግጡ የ20 ቀን የውሎ አበል የተከፈለላቸው መሆኑ፤
- 1.3 በቀን 28/10/2015 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 1127 በሂሳብ አርእስት 2231107 የreguletor dor moter ከሳሙኤል ካሳሁን ባቀረበው ዋጋ በብር 47,200.00 ግዥ የተፈጸመ ቢሆንም የተወዳደሩት አቅራቢዎች ያቀረቡት ዋጋ ሲታይ ተስፋዩ አማረ በብር 45,000.00፤ ሳሙኤል ካሳሁን በብር 47,200.00 እንዲሁም ቴዎድሮስ ፍስሐ በብር 46,700.00 ያቀረቡ በመሆኑ ዝቅተኛ አቅራቢ ተስፋዩ አማረ ሆኖ ሳለ ከፍተኛ ዋጋ ባቀረበው ከሳሙኤል ካሳሁን ግዥው በመፈጸሙ ኢንስቲትዩቱ በልዩነቱ ብር 2,200.00 ብር አላግባብ ግዥ የፈጸመ መሆኑ፤
- 1.4 የወጪ ሂሳቦች የሚመዘገቡት የገንዘብ ሚኒስቴር ግንቦት 1999 ዓ.ም ባወጣው የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መመሪያ መሰረት መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና አዲት ሲደረግ በኢንስቲትዩት በተለያዩ የወጪ ሂሳብ መደብ በድምሩ ብር 1,668,604.92 ያለ ሂሳብ መደብ ተመዝግቦ መገኘቱ፤
- 1.5 የፌዴራል መንግሥት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12(1) ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ ሆነ የካፒታል በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር

እንዳለበት ይገልጻል። በዚህ መሰረት ኢኒስቲትዩቱ በጀቱን የሚቆጣጠር መሆኑን ለማረጋገጥ ለ2015 በጀት ዓመት በየበጀት ፕሮግራሞች ለየሂሳብ መደቦች የተፈቀደው የወጪ በጀት ሥራ ላይ ከዋለው ጋር ሲነጻጸር ከ10% በላይ ብር 25,167,650.11 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ፤

ታውቋል።

2. የሀገራዊ ጉዳዮች (Compliance Matters)

2.1 ለኢንስቲትዩቱ ለ4ኛ እና 5ኛ ፎቅ ህንፃ እድሳት የሚሆን በግዥ ሂደቱ መሰረት ካሸናፊ ድርጅት ከጀሚትራ ሉዊጂ ቫርኔሮ ኢምፕሪዛ ኮስትሩክሲዮኒ ኃላፊነት የሚጠይቀው 8 framless glass door single leaf only accessories የአንዱ ዋጋ በብር 22,000.00 ጠቅላላ ድምር ብር 176,000.00 ለመግዛት ውል የገባ ሲሆን የፅቃ ብዛት ላይ 100% ጭማሪ በማድረግ 16 framless glass door single leaf only accessories በብር 352,000.00 ግዢ የተፈጸመ ሲሆን ከውሉ ውጪ ብር 176,000 ግዢ የተፈጸመ መሆኑ ፤

2.2 የፌዴራል መንግሥት ከፍተኛ ኃላፊዎች የሀገር ውስጥ ህክምና አገልግሎት በነፃ እንዲያገኙ በሚኒስትሮች ምክር ቤት የተፈቀደበትን መመሪያ ጠቅሶ የገ/አ./ል/ሚ/ር ጥቅምት 19/1997 ዓ.ም በደብዳቤ ቁጥር በጠ1/6/76 ባስተላለፈው መመሪያ መሰረት የመንግስት ከፍተኛ ኃላፊዎች ከደመወዛቸው በየወሩ 1% መዋጮ መክፈል እንዳለባቸው ተመልክቷል። በዚህ መሰረት ከሚመለከታቸው በመ/ቤቱ ካሉ ከፍተኛ ኃላፊዎች እየተቀነሰ በየወሩ ለሚመለከተው አካል ገቢ እየተደረገ ስለመሆኑ ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- ከቀድሞ የመሥሪያ ቤቱ ዋና ዳይሬክተር ከተሾሙበት ከሃምሌ 1/2014 በየወሩ 1% ከደመወዛቸው ላይ ተቀናሽ ተደርጎ በድምሩ ብር 2,037.48 ለሚመለከተው አካል ገቢ ስለመደረጉ የሚያሳይ ማስረጃ ያልቀረበ መሆኑ

2.3 በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ፤ በፌዴራል የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር

ቁጥር 5/2003 መሰረት ደግሞ ለግዥ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያሳል። ሆኖም ኢኒስቲትዩቱ በደንቡና በመመሪያው መሰረት የፈጸመ መሆኑ ሲጣራ በተለያዩ የተሰብሳቢ የሂሳብ ኮዶች (መደቦች)፡-በድምሩ ብር 2,224,960.68 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑ፤

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

- የፌዴራል መንግስት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 ክፍል 2 አንቀፅ 6 ንዑስ አንቀፅ 1 ፊደል "ሐ" ንብረቱ ተጠቃሚ ሰዎችን የንብረት ምዝገባ ካርድ መያዝ አለባቸዉ ብሎ ይደነግጋል። በዚህ መሰረት በኢንስቲትዩቱ የሚገኙ ቋሚ ንብረቶች በተጠቃሚዎች ሲሰጡ የንብረት ምዝገባ ካርድ የሚዘጋጅ ስለመሆኑ ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፣ ኢንስቲትዩቱ በሠራተኞች እጅ የሚገኝ ንብረቶች የሚመዘገብበት ቋሚ ንብረቶችን መቆጣጠሪያ የንብረት ምዝገባ ካርድ (user card) የሌለ መሆኑ ፤
- የኢንስቲትዩቱ የሥጋት ምንጮች ዳሰሳ፣ የተጋላጭነት ደረጃ መለየት እና የሥጋት ተጋላጭነት ፍተሻ ማድረግ እንዳለበት መመሪያው ቢያዝም ኢንስቲትዩቱ የሥጋት ተጋላጭነት ደረጃ መለየት እና የሥጋት ተጋላጭነት ፍተሻ ያልተደረገ መሆኑ

ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት
ሚያዚያ 2016 ዓ.ም